

Голові разової спеціалізованої вченої ради
в Національному університеті
«Одеська політехніка»
доктору наук з державного управління,
професору
М.М. Миколайчуку

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора наук державного управління, професора, професора кафедри національної безпеки та підприємництва Державного університету «Київський авіаційний інститут» **Лелеченко Анжели Павлівни**, на дисертацію Литвинюка Євгенія Ігоровича на тему: «Цифровізація послуг архітектурно-будівельного контролю на регіональному рівні: теоретико-правовий аспект», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду Національного університету «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дисертації, зв'язок із науковими програмами, темами.

Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена сучасними викликами розвитку України в умовах повномасштабного вторгнення та необхідності подальшого повоєнного відновлення держави. Масштабні руйнування інфраструктури, об'єктивно потребують впровадження ефективних управлінських механізмів, сучасних технологій і інноваційних підходів у будівельній галузі.

Особливої значущості набуває роль органів публічного управління у сфері архітектурно-будівельного контролю, які забезпечують організацію, координацію та контроль процесів відбудови. За таких умов цифровізація відповідних послуг на регіональному рівні виступає необхідною передумовою підвищення прозорості, оперативності та ефективності управлінських рішень.

Впровадження цифрових технологій у сферу архітектурно-будівельного контролю дозволяє створити єдині інформаційні системи моніторингу та управління будівельними процесами, забезпечити інтеграцію даних, підвищити якість контролю на всіх етапах життєвого циклу будівельних проєктів. Це має ключове значення для ефективного відновлення інфраструктури, розвитку економіки та підвищення якості життя населення.

Актуальність дослідження також посилюється тим, що цифрова

трансформація будівельної галузі відповідає стратегічним пріоритетам державної політики України, зокрема цілям сталого розвитку, впровадженню BIM-технологій та реалізації планів відновлення територій і громад. Водночас, попри наявність значної кількості наукових досліджень у сфері цифровізації, питання комплексного теоретико-правового обґрунтування цифровізації послуг архітектурно-будівельного контролю на регіональному рівні залишаються недостатньо розробленими.

Таким чином, обрана тема є своєчасною, соціально значущою та має важливе теоретичне і практичне значення, що підтверджує її актуальність.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукові положення, висновки та рекомендації, представлені у дисертаційній роботі, характеризуються належним рівнем обґрунтованості, логічною послідовністю та системністю викладу. Вони базуються на комплексному поєднанні теоретичного аналізу, вивчення нормативно-правової бази та узагальнення практики цифровізації архітектурно-будівельного контролю.

У роботі аргументовано розкрито сутність цифровізації у досліджуваній сфері (с.25-28), визначено її ключові принципи та обґрунтовано їх вплив на підвищення ефективності, прозорості та доступності публічних послуг (с. 47-54). Висновки підтверджуються аналізом міжнародного досвіду та сучасних цифрових інструментів, що дозволяє вважати їх достатньо переконливими та релевантними сучасним умовам розвитку публічного управління (с.75-82).

Автором здійснено всебічний аналіз чинного правового забезпечення цифровізації, на основі якого сформульовано обґрунтовані пропозиції щодо його вдосконалення. Практична значущість дослідження підтверджується тим, що рекомендації спрямовані на вирішення конкретних проблем, зокрема інтеграції інформаційних систем, автоматизації процедур, розвитку електронних сервісів, впровадження сучасних технологій контролю та забезпечення інформаційної безпеки (с.163-172).

Сформульовані рекомендації мають прикладний характер, є логічним продовженням проведеного дослідження та можуть бути використані у діяльності органів публічної влади на регіональному рівні. Водночас їх реалізація потребує подальшого деталізування з урахуванням організаційних, фінансових і кадрових можливостей окремих регіонів.

Разом із тим, результати дослідження визначають перспективні напрями подальших наукових пошуків. Доцільним є розроблення методик кількісної оцінки ефективності цифровізації архітектурно-будівельного контролю, проведення емпіричних досліджень результативності впровадження окремих цифрових технологій, а також поглиблення наукових розвідок у сфері кібербезпеки та захисту даних у цифрових системах. Окремої уваги потребує

дослідження регіональних особливостей впровадження цифрових рішень та інституційної спроможності органів публічної влади.

У цілому наукові положення, висновки та рекомендації дисертації є достатньо аргументованими, взаємоузгодженими та відповідають сучасним потребам розвитку цифрового врядування у сфері архітектурно-будівельного контролю.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Представлені автором положення наукової новизни загалом є актуальними, логічно взаємопов'язаними та мають як теоретичне, так і прикладне значення, однак окремі з них потребують уточнення та поглиблення.

Позитивної оцінки заслуговує розроблена концепція багаторівневої системи архітектурно-будівельного контролю, яка поєднує державний, місцевий, експертний та громадський рівні з урахуванням регіональної специфіки (с. 210-211). Такий підхід відображає сучасні тенденції децентралізації та підвищення ролі громад у здійсненні контролю. Водночас зазначена концепція потребує більш детального розкриття механізмів координації між рівнями, розмежування повноважень і відповідальності, а також апробації на прикладі конкретних регіонів України.

Удосконалення методів цифровізації архітектурно-будівельного контролю, зокрема розширення використання IoT, штучного інтелекту, геоінформаційних систем і безпілотних технологій, є сучасним і практично значущим напрямом дослідження (с.199-200). Обґрунтовано вказано на їх потенціал щодо скорочення часу перевірок та зменшення корупційних ризиків. Разом із тим доцільним є посилення аргументації шляхом наведення кількісних показників ефективності, аналізу вартості впровадження таких технологій та оцінки готовності регіонів до їх використання.

Важливим результатом, що дістали подальшого розвитку, є запропонована модель інтеграції регіональних цифрових систем із центральними базами даних через API. Це сприяє усуненню дублювання інформації та формуванню єдиних стандартів контролю (с.211-218). Водночас зазначена модель потребує більш детального опрацювання технічних і правових аспектів її реалізації, зокрема питань сумісності інформаційних систем, кібербезпеки та захисту даних.

Актуальним є також розвиток стратегій відновлення інфраструктури із використанням цифрових технологій, зокрема мобільних застосунків і 3D-моделювання, що особливо важливо для прифронтових регіонів (с.223-226). Запропоновані алгоритми мають практичну цінність, однак доцільно було б доповнити їх оцінкою ресурсного забезпечення, ризиків впровадження та можливостей масштабування на різні типи територій.

У цілому наведені положення наукової новизни є обґрунтованими та перспективними, однак їх подальший розвиток доцільно пов'язати з емпіричною перевіркою, деталізацією механізмів реалізації та врахуванням регіональних і ресурсних обмежень.

4. Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні наукові і практичні результати, що отримані автором під час підготовки дисертаційного дослідження, опубліковані з необхідною повнотою у 21 друкованій праці, з яких 6 – у наукових фахових виданнях України та 15 – тез доповідей, оприлюднених на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Отже, в опублікованих дисертантом наукових працях у повному обсязі висвітлено головні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи.

Результати проведених досліджень отримали апробацію на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних комунікаційних заходах. Кількість друкованих робіт за темою дисертаційної роботи та їх обсяг відповідають вимогам щодо публікації основного змісту дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

5. Дискусійні питання та зауваження щодо змісту дисертації.

У цілому дисертаційна робота Литвинюка Євгенія Ігоровича демонструє високий рівень теоретичного опрацювання проблеми цифровізації архітектурно-будівельного контролю та має значну практичну спрямованість, однак окремі її положення залишають простір для наукової дискусії та подальшого розвитку.

У підрозділі 1.1, де розкрито теоретичні аспекти цифровізації державного управління, доцільно було б більш чітко структурувати співвідношення понять «цифровізація», «електронне врядування» та «цифрове врядування», а також узагальнити їх відмінності у вигляді схеми або таблиці (с.25-26). Це сприяло б кращому сприйняттю теоретичного матеріалу та підвищило б аналітичну чіткість викладу.

У підрозділі 2.3, що стосується захисту даних, варто було б глибше розкрити практичні механізми реалізації запропонованих підходів (зокрема щодо впровадження GDPR-подібних стандартів в Україні), а також деталізувати інструменти контролю та відповідальності за порушення у сфері обробки даних (с.158-160).

У третьому розділі (зокрема підрозділ 3.1), де здійснено аналіз регіональних програм цифровізації, доцільно було б посилити емпіричну складову дослідження шляхом використання кількісних показників (рівень

цифровізації, фінансування, ефективність впровадження), що дозволило б більш обґрунтовано порівняти регіони(с.175-185).

У підрозділі 3.3, де визначено напрями розвитку цифровізації, варто було б більш чітко окреслити механізми реалізації запропонованих стратегій, зокрема через розробку алгоритмів впровадження або індикаторів оцінки ефективності (с.220-224).

У загальних висновках доцільно було б більш чітко структурувати практичні рекомендації за рівнями їх застосування (державний, регіональний, місцевий рівні), що підвищило б їх прикладну цінність для органів публічного управління (с.229-242).

Слід зазначити, що наведені зауваження мають рекомендаційний характер і спрямовані на подальше вдосконалення дослідження. Вони не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи, а окреслюють перспективні напрями для подальших наукових розвідок у сфері цифровізації публічного управління.

6. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Литвинюка Євгенія Ігоровича на тему: «Цифровізація послуг архітектурно-будівельного контролю на регіональному рівні: теоретико-правовий аспект» є завершеним, самостійним і комплексним науковим дослідженням, у якому на належному теоретичному та методологічному рівні розкрито актуальні питання цифрової трансформації системи публічного управління у будівельній сфері.

Зміст дисертації демонструє високий рівень підготовки здобувача, його вміння здійснювати системний аналіз нормативно-правових засад, управлінських механізмів та сучасних цифрових технологій, а також здатність інтегрувати міждисциплінарні підходи у дослідженні складних суспільних процесів. Автор послідовно та аргументовано викладає матеріал, формує логічно узгоджену концепцію дослідження і пропонує обґрунтовані теоретичні положення та практичні рекомендації.

Наукові результати дисертації характеризуються елементами новизни, мають вагоме прикладне значення та можуть бути використані в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, у процесі вдосконалення нормативно-правового забезпечення архітектурно-будівельного контролю, а також у подальших наукових розвідках у сфері цифровізації публічного управління та відновлення інфраструктури України.

На підставі вищезазначеного вважаю, що дисертація Литвинюка Є.І. відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу

вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), а її автор, Литвинюк Євгеній Ігорович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Офіційний опонент:

**Доктор наук державного управління,
професор, професора кафедри національної
безпеки та підприємництва
Державного університету
«Київський авіаційний інститут»**

Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО